

CZU 02:070(100)=135.1

BIBLIOTECI PENTRU UN VIITOR SUSTENABIL: ROLURI EMERGENTE ÎN IMPLEMENTAREA ODD

*Nelly ȚURCAN,
dr. hab., prof. univ.*

Într-un context marcat de tranziții ecologice profunde și de schimbări sociale accelerate, bibliotecile publice își redefinesc treptat misiunea, asumând un rol tot mai vizibil în atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) stabilite prin Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite. Departate de imaginea instituției neutre, limitate la funcții tradiționale, biblioteca publică se conturează astăzi ca un veritabil ecosistem civic și educațional, apt să răspundă unor provocări esențiale precum inegalitatea socială, accesul echitabil la cunoaștere, coeziunea comunitară sau reziliența societală.

Datorită caracterului lor deschis și ancorării locale, bibliotecile publice se află într-o poziție strategică pentru a susține o serie de obiective din Agenda 2030. Ele devin spații de învățare pe tot parcursul vieții (*ODD 4: Educație de calitate*), sprijinind incluziunea socială (*ODD 10: Reducerea inegalităților*), favorizând dinamica antreprenorială și dezvoltarea economică locală (*ODD 8: Muncă decentă și creștere economică*), încurajând practicile de viață sănătoasă (*ODD 3: Sănătate și bunăstare*) și construind punți de colaborare durabilă cu actori din sectoare variate (*ODD 17: Parteneriate pentru obiective*). Mai mult, prin programe culturale, inițiative de educație ecologică și stimularea dialogului civic, ele contribuie activ la ODD 13 (*Acțiune climatică*) și ODD 16 (*Pace, justiție și instituții solide*).

Selecția de articole prezentată în această revistă a presei reunește cercetări recente ce analizează empiric și critic activitatea bibliotecilor din diverse regiuni – de la Asia de Sud-Est și Europa

de Nord, la Africa de Vest și de Est. Aceste contribuții reflectă o varietate metodologică semnificativă – de la studii de caz și sondaje, la analize de conținut – și tratează teme actuale precum: dezvoltarea antreprenoriatului comunitar, incluziunea digitală, reactivarea spațiului civic, strategii în domeniul schimbărilor climatice sau formarea continuă a bibliotecarilor.

Rezultatele acestor cercetări indică o transformare substanțială a rolului bibliotecii: de la furnizor de informație, aceasta devine un actor social implicat, capabil să funcționeze ca incubator pentru inițiative locale și catalizator al dezvoltării durabile. Pe de altă parte, articolele evidențiază și obstacole persistente – subfinanțarea cronică, absența unor politici coerente, disparitățile regionale accentuate și nevoia stringentă de profesionalizare a personalului de specialitate.

Prin această selecție analitică, revista oferă o perspectivă transnațională și critică asupra contribuției bibliotecilor publice la arhitectura dezvoltării sustenabile globale. Este, în același timp, un apel la reflecție și inițiativă adresat specialiștilor din domeniu, factorilor de decizie și cercetătorilor preocupați de reconfigurarea bibliotecilor ca noduri strategice ale transformării sociale în secolul XXI.

Revista *Public Library Quarterly (PLQ)* explorează practici și modele eficiente pentru îmbunătățirea serviciilor, studii de caz privind managementul (incluzând atât succesele, cât și eșecurile), mizuri care împiedică dezvoltarea individuală și instituțională, strategii de planificare pentru obținerea rezultatelor dorite, instrumente de marketing și strângere de fonduri, precum și analize financiare. De asemenea, se acordă atenție modului în care noile tehnologii sunt aplicate în practică și programelor inovatoare și de calitate pentru copii.

Public Library Quarterly este o revistă hibridă de acces deschis, parte a programului Open Select al companiei Taylor & Francis Group, care oferă autorilor opțiunea de a publica în regim de acces deschis.

ISSN: 0161-6846; eISSN: 1541-1540

Acces: <https://www.tandfonline.com/journals/wplq20>

Prezentăm în cele ce urmează o selecție de articole recente publicate în *Public Library Quarterly*, care oferă perspective diverse asupra rolului bibliotecilor publice în contextul transformărilor sociale și al agendei dezvoltării durabile.

*

AREGBESOLA, A., OWOLABI, S. E., & ADEBISI, T. Going to the Cities: The Strategic Roles of Public Libraries in Promoting Sustainable Development Goals. *Public Library Quarterly*. 2023, vol. 43, no. 3, pp. 367-384. <https://doi.org/10.1080/01616846.2023.2253692>

Articolul *Going to the Cities: The Strategic Roles of Public Libraries in Promoting Sustainable Development Goals* (Orientarea către orașe: Rolul strategic al bibliotecilor publice în promovarea obiectivelor de dezvoltare durabilă) semnat de Ayooluwa Aregbesola, Sola Emmanuel Owolabi și Tunde Adebisi explorează dimensiunile strategice prin care bibliotecile publice pot contribui la promovarea și implementarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD), cu accent pe contextul urban. Într-un climat global în care orașele devin tot mai aglomerate și inegale, autorii susțin că bibliotecile, prin funcția lor informațională, educativă și socială, au capacitatea de a acționa ca platforme de intervenție durabilă. Plecând de la recunoașterea bibliotecilor ca infrastructuri publice accesibile și cu un nivel ridicat de încredere din partea cetățenilor, studiul oferă un cadru analitic pentru înțelegerea contribuției acestora la realizarea ODD, cu exemple concrete de bune practici și soluții replicabile.

Autorii subliniază că bibliotecile sunt centre comunitare strategice, capabile să disemineze informații, să creeze rețele de colaborare și să susțină educația continuă, devenind astfel catalizatori ai dezvoltării durabile. Deși implicarea bibliotecilor în această agendă globală a fost adesea trecută cu vederea, cercetarea argumentează convingător că ele pot contribui activ prin servicii de informare, educație civică și parteneriate comunitare.

Un accent aparte se pune pe provocările urbanizării rapide, estimându-se că până în 2050, 68% din populația globală va trăi în mediul urban. În acest context, bibliotecile pot deveni spații esențiale pentru abordarea inegalităților sociale, schimbărilor climatice și vulnerabilităților economice, prin facilitarea accesului liber la informații relevante despre ODD – cum ar fi cele referitoare la

educație de calitate (ODD 4), reducerea inegalităților (ODD 10) sau acțiunea climatică (ODD 13).

Articolul oferă numeroase exemple internaționale. De pildă, în România, programul *Biblionet* a sprijinit formarea a 100.000 de fermieri pentru a accesa subvenții agricole prin TIC – contribuind direct la ODD 1 (eradicarea sărăciei) și ODD 8 (muncă decentă). În Canada, Biblioteca Publică din Toronto susține integrarea refugiaților prin servicii educaționale și de orientare (ODD 4 și 10). În Noua Zeelandă, rețeaua „Sustainable Schools” creată de biblioteci oferă resurse pentru dezvoltarea durabilă în școli (ODD 17).

Articolul nu ocolește dificultățile – fondurile insuficiente, personalul limitat și gradul scăzut de conștientizare a publicului –, dar propune soluții concrete: parteneriate interinstituționale, campanii de conștientizare, dezvoltarea de resurse digitale și instruirea personalului. De asemenea, este prezentat un model replicabil – „Green Corner” din Biblioteca Publică Vaggeryd (Suedia) – un spațiu dedicat educației ecologice locale, cu impact notabil asupra implicării civice.

În concluzie, articolul transmite un mesaj puternic: bibliotecile publice trebuie privite ca parteneri esențiali în atingerea ODD-urilor. Ele dispun de infrastructura, expertiza și rețeaua necesare pentru a deveni veritabili agenți ai schimbării sociale și ecologice durabile, în special în contextul urban.

*

OLADOKUN, B. D., ADEFILA, E. K., AJANI, Y. A., NSIRIM, O., & TELLA, A. Exploring the Role of Public Libraries in Environmental Sustainability Through Corporate Social Responsibility: A Survey Across Nigerian Geopolitical Zones. *Public Library Quarterly*. 2025, published online: 21 Feb., pp. 1-18. <https://doi.org/10.1080/01616846.2025.2470530>

Articolul *Exploring the Role of Public Libraries in Environmental Sustainability Through Corporate Social Responsibility: A Survey Across Nigerian Geopolitical Zones* (Explorarea rolului bibliotecilor publice în sustenabilitatea mediului prin intermediul responsabilității sociale a întreprinderilor: Un studiu în zonele geopolitice nigeriene), semnat de Bolaji David Oladokun, Emmanuel Kolawole Adefila, Yusuf Ayodeji Ajani, Onyema Nsirim și Adeyinka Tella investighează implicarea organizațiilor private, prin intermediul responsabilității sociale corporative (CSR), în sprijinirea bibliotecilor publice din Nigeria în promovarea sustenabilității ecologice.

Studiul se fundamentează pe o abordare calitativă, cu scopul de a documenta modul în care parteneriatele dintre biblioteci și sectorul privat influențează inițiativele ecologice în cele șase zone geopolitice ale țării. În contextul unei infrastructuri bibliotecare marcate de disparități regionale, articolul aduce în atenție nu doar practicile de CSR în sine, ci și inegalitățile în accesul la sprijin ecologic în funcție de poziționarea geografică.

Cercetarea s-a bazat pe interviuri semistructurate cu 12 participanți selectați prin eșantionare intenționată: șase bibliotecari cu funcții de conducere din biblioteci publice și șase reprezentanți ai departamentelor CSR ale unor companii private. Aceștia au fost aleși pentru a reflecta distribuția națională, câte doi din fiecare zonă (Sud-Vest, Nord-Central, Sud-Sud, Sud-Est, Nord-Vest, Nord-Est). Datele colectate au fost analizate prin narrative tematice, pentru a identifica tipologiile de intervenție și dificultățile specifice fiecărei regiuni.

Rezultatele indică o prezență semnificativă a activităților de CSR în zonele Sud-Vest și Nord-Central, unde bibliotecile au beneficiat de inițiative precum campanii de curățenie comunitară, plantare de copaci, distribuirea de materiale de conștientizare ecologică și suport logistic. În zona Sud-Sud, CSR-ul s-a concretizat prin sprijin tehnologic pentru soluții energetice verzi, incluzând distribuirea de lămpi solare către utilizatorii bibliotecilor. Aceste activități au fost descrise de respondenți drept complementare rolului tradițional al bibliotecilor, adăugând o dimensiune comunitară și ecologică funcției lor sociale.

În contrast, regiunile Nord-Est și Nord-Vest se confruntă cu constrângeri multiple. Probleme precum insecuritatea, lipsa de fonduri, slaba prezență a firmelor private și absența unor cadre instituționale clare pentru colaborare au limitat semnificativ inițiativele de CSR ecologic în aceste zone. Bibliotecarii din aceste regiuni au exprimat frustrare privind imposibilitatea de a implementa activități sustenabile în lipsa parteneriatelor sau a resurselor materiale minime. Această situație scoate în evidență o inegalitate structurală în distribuția oportunităților de CSR în Nigeria.

Studiul subliniază că majoritatea parteneriatelor CSR nu se bazează pe cadre strategice bine definite, ci pe relații informale sau intervenții punctuale. Autorii recomandă dezvoltarea unui cadru național de implementare a CSR ecologic în biblioteci, care să includă politici clare, linii de finanțare sustenabile, formare

profesională pentru bibliotecari și stimulente pentru companiile private implicate. Se propune, de asemenea, ca bibliotecile să adopte o abordare proactivă în atragerea partenerilor, prin elaborarea de propuneri coerente și cuantificabile privind impactul social al inițiativelor ecologice.

Concluzia centrală este că bibliotecile pot deveni platforme eficiente pentru educația ecologică și mobilizarea comunitară, dacă sunt sprijinite prin parteneriate CSR durabile și echitabile. Această integrare a dimensiunii ecologice în funcția lor publică nu este automată, ci presupune voință instituțională, planificare strategică și sprijin multisectorial.

*

de LEON, L. C. R., & FLORES, L. V. Building a Sustainable Future: A Content Analysis of Environmental Sustainability Initiatives in Public Library Strategic Plans. *Public Library Quarterly*. 2025, published online: 13 Jun., pp. 1-19. <https://doi.org/10.1080/01616846.2025.2518022>

Studiul *Building a Sustainable Future: A Content Analysis of Environmental Sustainability Initiatives in Public Library Strategic Plans* (*Construirea unui viitor durabil: O analiză de conținut a inițiativelor privind durabilitatea mediului în planurile strategice ale bibliotecilor publice*), realizat de Lady Catherine R. de Leon și Lejempf V. Flores abordează modul în care bibliotecile publice integrează durabilitatea ecologică în planificarea strategică, într-un context global marcat de intensificarea crizei climatice și de imperativele Obiectivului de Dezvoltare Durabilă nr. 13 (acțiune climatică). Obiectivul cercetării este de a identifica teme comune, direcții strategice și bune practici în formularea angajamentelor de sustenabilitate în cadrul planurilor strategice ale bibliotecilor publice la nivel internațional. Autorii își propun să evalueze nu doar prezența retoricii legate de sustenabilitate, ci și gradul de integrare instituțională, consistența planificării și potențialul de replicabilitate a strategiilor analizate.

Metoda utilizată este analiza tematică de conținut, aplicată asupra unui eșantion de 28 de planuri strategice, provenind de la biblioteci situate pe patru continente: America de Nord, Europa, Asia și Oceania. Selecția documentelor a urmărit criteriile de reprezentativitate geografică, accesibilitate publică și actualitate (majoritatea planurilor fiind valabile între 2020 și 2025). Planurile au

fost examinate în profunzime pentru a extrage teme recurente și tipare strategice legate de sustenabilitatea ecologică.

Analiza a condus la identificarea a patru teme majore: (1) infrastructura eficientă energetic, (2) implicarea comunității, (3) alinierea cu cadrele globale și (4) integrarea instituțională a sustenabilității. Prima temă cuprinde inițiative care vizează renovarea clădirilor, utilizarea energiei solare, iluminatul eficient energetic și reducerea consumului de resurse. A doua temă reflectă activități educaționale, parteneriate cu organizații ecologice, campanii comunitare de plantare și reciclare. A treia se referă la mențiuni explicite privind Agenda 2030, ODD-uri, Carta Verde sau acorduri municipale privind clima. A patra temă – poate, cea mai semnificativă – se referă la includerea sustenabilității în misiunea, valorile și obiectivele instituționale, adesea însoțită de angajamente pe termen lung și de alocări bugetare specifice.

Constatările indică un progres clar față de abordările fragmentare sau ocazionale din trecut. În multe dintre planurile analizate, sustenabilitatea nu mai apare ca o adăugire secundară, ci ca un principiu integrator în viziunea și operațiunile bibliotecii. În special, bibliotecile din orașe mari și medii manifestă o maturizare a cadrului strategic, în care inițiativele de mediu sunt corelate cu obiective sociale și educaționale. Totuși, gradul de detaliere, instrumentele de evaluare și resursele alocate variază considerabil de la un plan la altul, iar unele menționări ale sustenabilității rămân declarative, fără indicarea unor indicatori de progres sau termene clare.

Concluzia autorilor este că bibliotecile publice pot deveni actori instituționali proactivi în tranziția ecologică, cu condiția unei planificări strategice consistente, a consolidării parteneriatelor și a construirii unei culturi organizaționale axate pe sustenabilitate. Studiul oferă un cadru replicabil pentru biblioteci care doresc să își structureze angajamentele climatice într-o manieră coerentă și orientată pe rezultate. De asemenea, se adresează decidenților politici și rețelelor profesionale, sugerând necesitatea unor ghiduri internaționale și a schimbului de bune practici transnaționale pentru a sprijini adaptarea strategică a bibliotecilor la provocările ecologice ale secolului XXI.

*

FAN, J. R., & KE, H. R. A Study on the User Outcomes of Implementing the Sustainable Development Goals in Taiwanese Public

Libraries. *Public Library Quarterly*. 2025, published online: 13 Jun., pp. 1-27. <https://doi.org/10.1080/01616846.2025.2510149>

Articolul *A Study on the User Outcomes of Implementing the Sustainable Development Goals in Taiwanese Public Libraries (Un studiu privind rezultatele punerii în aplicare a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă în bibliotecile publice din Taiwan)*, realizat de Jia Rwei Fan și Hao Ren Ke, investighează rezultatele resimțite de utilizatorii bibliotecilor publice din Taiwan în urma participării la servicii și activități aliniate cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Națiunilor Unite. Într-un context în care bibliotecile sunt recunoscute de către IFLA drept infrastructuri sociale care facilitează accesul liber la informație și sprijină în mod activ dezvoltarea durabilă, cercetarea de față își propune să măsoare modul în care aceste instituții contribuie la realizarea ODD din perspectiva utilizatorilor.

Metodologia adoptată constă într-un sondaj cu 704 respondenți, desfășurat între mai și septembrie 2023, cu participarea utilizatorilor de biblioteci publice cu vârste de peste 18 ani din toate regiunile Taiwanului. Instrumentul de cercetare, un chestionar structurat pe cinci secțiuni, a urmărit: (1) caracteristicile demografice ale respondenților; (2) nivelul de conștientizare a ODD; (3) gradul de participare la servicii și activități legate de ODD; (4) rezultatele percepute de utilizatori; (5) percepția privind contribuția bibliotecilor la ODD. Structura dimensională a analizei se bazează pe cele trei axe ale viziunii ODD: incluziune socială, creștere economică și protecția mediului.

Rezultatele arată că majoritatea utilizatorilor participă la activități din sfera socială și de mediu, în timp ce implicarea în activitățile din dimensiunea economică este relativ redusă. Dintre cele mai frecvente activități menționate se numără serviciile mobile de bibliotecă, programele de lectură timpurie pentru copii și activitățile de promovare a culturii locale. Participarea la activități juridice sau tematice legate de antreprenoriat și sustenabilitate alimentară a fost limitată.

Nivelul general de conștientizare a ODD în rândul respondenților s-a situat la un nivel mediu spre redus (scor mediu 3,07 din 5), cu un procent semnificativ declarând că au auzit de ODD, dar nu cunosc detalii despre obiectivele individuale. Sursele principale de informare au fost cursurile și social media. În ceea ce privește

evaluarea importanței fiecărui ODD, obiectivele legate de protecția mediului au obținut cele mai ridicate scoruri.

Analiza rezultatelor percepute indică scoruri medii de 3,90 (incluere socială), 3,76 (creștere economică) și 3,92 (protecția mediului). Activitățile legate de educația timpurie și promovarea culturii locale sunt percepute ca având impactul cel mai puternic. Nu s-au constatat diferențe semnificative în funcție de gen, educație, ocupație sau regiune. Totuși, frecvența vizitelor la bibliotecă s-a corelat pozitiv cu rezultatele sociale, iar dimensiunile de impact au prezentat intercorelații semnificative.

Autorii recomandă o aliniere mai clară a activităților bibliotecilor cu ODD, prin marcarea explicită a obiectivelor asociate în materialele promoționale și intensificarea promovării activităților din sfera economică. Studiul evidențiază potențialul bibliotecilor de a influența pozitiv conștiința publică privind dezvoltarea durabilă, însă subliniază și nevoia de consolidare a eforturilor în domeniul mai puțin vizibile precum formarea profesională și educația pentru sustenabilitate.

Limitările studiului includ posibila părtinire regională (subreprezentarea regiunilor estice și insulare), dificultățile în clasificarea transversală a obiectivelor și caracterul predominant perceptiv al datelor. Sunt propuse direcții viitoare de cercetare, inclusiv studii de caz pe activități concrete sau analize comparative între regiuni.

IFLA Journal este publicația oficială a Federației Internaționale a Asociațiilor și Instituțiilor Bibliotecare (IFLA), cu profil academic și caracter internațional. Revista publică articole științifice evaluate de către referenți, studii de caz și eseuri care abordează tematici relevante pentru domeniul biblioteconomic și al științelor informării, precum și aspecte sociale, politice și economice care influențează accesul la informație prin intermediul bibliotecilor. Toate articolele sunt publicate în limba engleză, iar rezumatele sunt traduse în celelalte limbi de lucru ale IFLA. Publicația se adresează cercetătorilor, profesioniștilor din domeniu și instituțiilor academice, fiind membră a Comitetului pentru Etica Publicării (COPE).

ISSN: 03400352; eISSN: 17452651

Acces: <https://journals.sagepub.com/home/IFL>

Selectăm în continuare câteva articole publicate în *IFLA Journal*, care explorează teme actuale privind evoluția bibliotecilor publice și contribuția acestora la consolidarea sustenabilității sociale, culturale și informaționale.

*

CONNAWAY, L. S., DOYLE, B., CYR, C., GALLAGHER, P., & CANTRELL, J. "Libraries model sustainability": The results of an OCLC survey on library contributions to the Sustainable Development Goals1. *IFLA Journal*. 2023, vol. 49, no. 2, pp. 269-285. <https://doi.org/10.1177/03400352221141467>

Articolul "Libraries model sustainability": *The results of an OCLC survey on library contributions to the Sustainable Development Goals* („Bibliotecile modelează durabilitatea”: Rezultatele unui sondaj OCLC privind contribuțiile bibliotecilor la Obiectivele de Dezvoltare Durabilă), semnat de Lynn Silipigni Connaway, Brooke Doyle, Christopher Cyr, Peggy Gallagher și Joanne Cantrell, prezintă rezultatele unui sondaj internațional realizat de OCLC Research, care a vizat identificarea modului în care bibliotecile contribuie la atingerea a cinci dintre Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Națiunilor Unite. Studiul

oferă o perspectivă globală asupra modului în care instituțiile de tip bibliotecă – atât cele publice, cât și cele academice – integrează, susțin și reflectă aceste obiective în activitatea lor cotidiană. Obiectivul principal este de a evidenția activitățile desfășurate de bibliotecari și de a analiza gradul de integrare a ODD în planificarea strategică instituțională.

Cercetarea s-a bazat pe un sondaj online, distribuit între februarie și martie 2022, care a adunat 1.732 de răspunsuri complete din partea personalului bibliotecar din 99 de țări. Eșantionul a inclus o varietate de tipuri de biblioteci (publice, universitare, specializate etc.), iar analiza a fost focalizată asupra a cinci ODD selectate: ODD 3 (sănătate și bunăstare), ODD 4 (educație de calitate), ODD 5 (egalitate de gen), ODD 10 (reducerea inegalităților) și ODD 16 (pace, justiție și instituții eficiente).

Rezultatele evidențiază că majoritatea activităților desfășurate de biblioteci în aceste domenii nu sunt neapărat planificate strategic în raport cu Agenda 2030, ci apar ca extensii naturale ale misiunii bibliotecii. De exemplu, pentru ODD 4, bibliotecile oferă acces la resurse educaționale, formare în competențe digitale, sprijin pentru alfabetizare și învățare pe tot parcursul vieții. În

cazul ODD 3, multe biblioteci organizează programe de sănătate mintală, promovarea stilului de viață sănătos, sesiuni de informare medicală, în special în colaborare cu organizații locale sau autorități sanitare.

În privința ODD 5 și ODD 10, sunt remarcate inițiative ce vizează susținerea echității de gen și a incluziunii sociale, cum ar fi cluburi de lectură dedicate femeilor, spații sigure pentru grupuri vulnerabile și evenimente care adresează inegalități culturale și economice. Pentru ODD 16, bibliotecile sunt recunoscute ca instituții de încredere care oferă acces la informații corecte, sprijină alfabetizarea juridică și încurajează participarea civică.

Un element cheie al analizei este distincția între biblioteci care au încorporat explicit ODD în planurile strategice (minoritate) și cele care contribuie implicit, prin activități curente care coincid cu obiectivele dezvoltării durabile. Aproximativ 70% dintre respondenți au indicat că instituția lor nu a integrat formal ODD în planificarea strategică. Cu toate acestea, activitatea concretă a bibliotecilor demonstrează un angajament clar în favoarea sustenabilității sociale și educaționale.

Autorii subliniază potențialul acestor date pentru a fundamenta viitoare planuri strategice, campanii de advocacy și politici instituționale. Sondajul scoate în evidență rolul bibliotecilor ca modele de sustenabilitate, nu doar prin serviciile oferite, ci și prin capacitatea lor de a construi comunități informate, echitabile și reziliente. Se recomandă consolidarea documentării impactului și creșterea vizibilității activităților bibliotecare în cadrul arhitecturii globale a ODD, inclusiv prin dezvoltarea unor cadre de raportare și evaluare specifice domeniului.

*

BANGANI, S. Leveraging community engagement to contribute to Sustainable Development Goals 8 and 11. *IFLA Journal*. 2024, vol. 50, no. 3, pp. 451-462. <https://doi.org/10.1177/03400352241263533>

Articolul *Leveraging community engagement to contribute to Sustainable Development Goals 8 and 11* (Valorificarea implicării comunității pentru a contribui la Obiectivele de Dezvoltare Durabilă 8 și 11), semnat de Siviwe Bangani, analizează modul în care bibliotecile pot susține realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) 8 și 11 prin intermediul implicării comunității. Autorul

pleacă de la premisa că, în ciuda recunoașterii rolului bibliotecilor în agenda ODD, lipsa unor dovezi empirice clare privind impactul lor asupra dezvoltării durabile a împiedicat o integrare mai substanțială a acestor instituții în politicile publice.

ODD 8 vizează promovarea creșterii economice sustenabile, a ocupării forței de muncă și a muncii decente pentru toți, în timp ce ODD 11 urmărește dezvoltarea unor așezări umane incluzive, sigure, reziliente și durabile. Studiul are ca obiectiv central demonstrarea modului în care bibliotecile publice pot contribui concret la aceste obiective, utilizând ca studiu de caz inițiative desfășurate în bibliotecile din Africa de Sud, în special în contextul orașelor care se confruntă cu inegalități socio-economice profunde.

Metodologia adoptată este una calitativă, bazată pe o revizuire documentară extinsă, completată de observații asupra programelor desfășurate în teren. Autorul discută o serie de proiecte comunitare sprijinite de biblioteci – inclusiv instruirea în domeniul antreprenoriatului, dezvoltarea competențelor digitale, facilitarea accesului la informații privind angajarea, precum și activități de regenerare urbană. Acestea sunt analizate în funcție de potențialul lor de a contribui la incluziunea economică (ODD 8) și coeziunea socială urbană (ODD 11).

Conform articolului, bibliotecile sud-africane oferă un cadru accesibil și relativ neutru în care cetățenii pot dobândi competențe utile pentru inserția profesională și pot participa la procese comunitare de luare a deciziilor. Sunt subliniate mai ales inițiativele care implică tinerii șomeri, femeile și grupurile defavorizate. Aceste inițiative contribuie la reducerea decalajelor socio-economice, sprijinind în același timp construcția unor comunități urbane mai integrate și mai reziliente.

Siviwe Bangani argumentează că implicarea comunității nu ar trebui redusă la participarea pasivă a utilizatorilor la servicii, ci trebuie concepută ca un proces de colaborare reală în definirea și implementarea programelor. Bibliotecile devin astfel actori în construcția unei economii incluzive și a unei cetățenii participative. Această tranziție necesită o regândire a modului în care este definit impactul bibliotecii, propunându-se o orientare către evaluarea rezultatelor sociale și economice, nu doar a indicatorilor de activitate.

Totodată, autorul atrage atenția asupra limitărilor structurale: lipsa resurselor, slaba conectare între politicile bibliotecare și cele de dezvoltare durabilă, precum și insuficiența parteneriatelor

intersectoriale. În ciuda acestor provocări, studiul susține că bibliotecile pot juca un rol transformator în comunități, cu condiția să fie investite cu o viziune clară, sprijin instituțional și un cadru de evaluare coerent.

În concluzie, articolul oferă o pledoarie bine argumentată pentru recunoașterea bibliotecilor publice ca facilitatori activi ai dezvoltării durabile, cu un accent special pe ODD 8 și 11. Siviwe Bangani propune o integrare sistematică a acestora în politicile locale și naționale, bazată pe dovezi și ancorată în nevoile reale ale comunităților urbane contemporane.

*

DEVI, S., GUPTA, D. K., & ARAHOVA, A. IFLA's role in mobilizing libraries towards achieving the Sustainable Development Goals: A review. *IFLA Journal*. 2024, vol. 50, no. 3, pp. 644-656. <https://doi.org/10.1177/03400352241252926>

Articolul *IFLA's Role in Mobilizing Libraries Towards Achieving the Sustainable Development Goals: A Review (Rolul IFLA în mobilizarea bibliotecilor în vederea atingerii Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă: O trecere în revistă)*, semnat de Sapna Devi, Dinesh K. Gupta și Antonia Arahova oferă o analiză cuprinzătoare a modului în care Federația Internațională a Asociațiilor și Instituțiilor Bibliotecare (IFLA) contribuie, din 2015 până în 2023, la realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030. Lucrarea investighează inițiativele, resursele și strategiile elaborate de IFLA pentru a mobiliza rețeaua globală a bibliotecilor în direcția dezvoltării sustenabile, informate și incluzive.

Studiul are la bază o cercetare documentară riguroasă, realizată prin consultarea resurselor disponibile pe site-ul IFLA și în Google Scholar. Analiza evidențiază cinci direcții majore de acțiune instituțională: influențarea politicilor internaționale, întărirea capacităților locale, elaborarea de instrumente de advocacy, facilitarea colaborării profesionale și sprijinirea monitorizării impactului bibliotecilor.

Un element central al intervenției IFLA este programul *International Advocacy Programme (IAP)*, care a sprijinit bibliotecarii din peste 70 de țări să integreze ODD în strategiile și serviciile instituționale. Activitățile acestui program au inclus formare profesională, campanii de conștientizare, adaptarea de materiale culturale și sprijin pentru dialogul cu factorii de decizie.

În paralel, inițiative precum *Green Library Award* (dedicat promovării durabilității ecologice), *Library Map of the World* (platformă interactivă de raportare a contribuțiilor bibliotecilor la ODD) și colecția *SDG Stories* (narațiuni documentate despre impactul în comunități) conturează instrumente-cheie în eforturile de documentare și evidențiere a impactului. De asemenea, diferite toolkits dezvoltate de IFLA au sprijinit în mod direct procesul de planificare strategică la nivel local.

Articolul subliniază că IFLA acționează ca un vector strategic în dialogul internațional, prin participarea la forumuri ONU și prin poziționarea bibliotecilor în cadrul indicatorilor globali. Inițiativa *Libraries and Development* a consolidat un cadru discursiv coerent în jurul rolului bibliotecilor în implementarea ODD, cu accent pe accesul la informație, alfabetizare, incluziune digitală și participare civică.

Analiza scoate în evidență, totodată, limitările structurale ale procesului: lipsa resurselor în multe regiuni, dificultățile de standardizare a datelor, precum și participarea inegală în rețelele de advocacy. Este subliniat faptul că o mare parte a activităților IFLA se bazează pe voluntariat și pe contribuțiile membrilor, ceea ce reduce capacitatea de intervenție în zone slab reprezentate, precum Africa subsahariană sau Asia de Sud. În acest context, autorii remarcă participarea limitată a unor țări precum Republica Moldova, care a contribuit pe platforma *Library Map of the World* cu un singur exemplu narativ și un singur obiectiv, în contrast cu implicarea mai activă a altor state.

Concluzia autorilor este că IFLA funcționează ca un catalizator global pentru reconfigurarea rolului bibliotecilor în societate. Succesul acestei strategii depinde de consolidarea parteneriatelor, de integrarea bibliotecilor în politicile publice naționale și de instituirea unor mecanisme sustenabile de finanțare și evaluare a impactului. Transformarea bibliotecilor în actori ai dezvoltării durabile presupune atât o schimbare de paradigmă profesională, cât și o mobilizare colectivă sprijinită de instrumente eficiente de advocacy și coordonare.

The International Information & Library Review este o revistă științifică internațională care publică cercetări originale în domeniul biblioteconomiei și științei informării, având ca obiectiv sprijinirea

dezvoltării instituțiilor de servicii informaționale la nivel global. Revista abordează teme de actualitate legate de guvernare, strategii și politici, leadership și management, marketing și dezvoltare instituțională, comunicare științifică, dezvoltarea colecțiilor, tehnologii și digitalizare, servicii incluzive pentru cercetători, cadre didactice, utilizatori și public, precum și aspecte privind mediile fizice și virtuale de desfășurare a activităților. Publicația face parte din programul Taylor & Francis Open Select, având caracter hibrid de acces deschis, ceea ce permite autorilor să opteze pentru publicarea cu acces liber, sporind astfel vizibilitatea și impactul cercetării.

Print ISSN: 1057-2317 Online ISSN: 1095-9297

Acces: <https://www.tandfonline.com/journals/ulbr20>

*

OMAR, A. M., MAMBO, H. L., SAMZUGI, A., & ALI, Z. H. Assessing the Capacity of Public and School Libraries toward the Attainment of Sustainable Development Goal 4. *The International Information & Library Review*. 2024, vol. 56, no. 1, pp. 19-37. <https://doi.org/10.1080/10572317.2023.2225695>

Articolul *Assessing the Capacity of Public and School Libraries toward the Attainment of Sustainable Development Goal 4 (Evaluarea capacității bibliotecilor publice și școlare în vederea atingerii obiectivului de dezvoltare durabilă 4)*, semnat de Abbas Mohamed Omar, Henry L. Mambo, Athumani Samzugî și Zuhura Haroub Ali, examinează capacitatea bibliotecilor publice și școlare din Zanzibar de a contribui la atingerea Obiectivului de Dezvoltare Durabilă 4 (ODD 4) – „educație de calitate”. Studiul pornește de la constatarea că, deși bibliotecile sunt recunoscute ca infrastructuri informaționale relevante pentru învățarea pe tot parcursul vieții, contribuția lor în contextul educației durabile nu este pe deplin valorificată, în special în țările în curs de dezvoltare. Scopul cercetării a fost de a evalua nivelul de conștientizare a ODD 4 în rândul personalului bibliotecar, capacitatea instituțională (umană și fizică) a bibliotecilor și eficiența programelor acestora în sprijinirea învățării continue.

Metodologia adoptată este de tip cross-sectional și se bazează pe o abordare mixtă, folosind metoda de convergență pentru colectarea și interpretarea datelor. A fost aplicat un eșantion nerandomizat, prin

tehnici de eșantionare intenționată. Datele primare au fost colectate printr-un chestionar standardizat (cu 100 de respondenți bibliotecari), interviuri față în față cu 42 de participanți (inclusiv directori de școli și oficiali din domeniul educației) și discuții de grup focalizat cu 18 participanți. Analiza datelor a combinat metode cantitative descriptive și analiză calitativă tematică.

Rezultatele indică un nivel scăzut de conștientizare privind ODD 4 în rândul personalului bibliotecar. Majoritatea respondenților nu au fost familiarizați cu obiectivele specifice ale Agendei 2030, iar acest lucru se reflectă în lipsa de aliniere între serviciile oferite și cerințele moderne ale învățării pe tot parcursul vieții. Activitățile bibliotecilor se limitează în mare măsură la servicii tradiționale precum împrumutul de cărți și asistența pentru referințe, cu o ofertă redusă în ceea ce privește formarea digitală, sprijinul pentru elevi defavorizați, educația parentală sau integrarea tehnologiei în învățare.

Pe plan instituțional, bibliotecile din Zanzibar se confruntă cu deficiențe semnificative. Personalul este subdimensionat și insuficient pregătit profesional pentru a răspunde cerințelor educației moderne. În plus, lipsa dotărilor tehnologice, a spațiilor adaptate și a resurselor curriculare limitează capacitatea bibliotecilor de a funcționa ca centre de învățare activă. Studiul semnalează absența unor politici naționale coerente pentru implementarea obiectivelor ODD în domeniul bibliotecar, ceea ce contribuie la fragmentarea eforturilor și la lipsa de direcție strategică.

Recomandările formulate de autori vizează consolidarea capacității instituționale a bibliotecilor prin investiții în formarea profesională continuă, alocarea de bugete specifice pentru dezvoltarea infrastructurii și integrarea obiectivelor educației durabile în strategiile guvernamentale. De asemenea, este propusă lansarea unei campanii naționale care să promoveze învățarea pe tot parcursul vieții, cu implicarea activă a bibliotecilor școlare și publice. Un astfel de program ar trebui să fie susținut prin parteneriate interinstituționale, cu participarea ministerelor educației, organizațiilor neguvernamentale și comunităților locale.

În concluzie, articolul atrage atenția asupra decalajului dintre potențialul teoretic al bibliotecilor de a susține ODD 4 și realitățile structurale și operaționale din teren. Integrarea durabilă a bibliotecilor în arhitectura educațională necesită nu doar voință politică, ci și reforme instituționale, adaptare curriculară și resurse

substanțiale. Lucrarea contribuie la literatura privind bibliotecile și educația sustenabilă în contextul african, oferind o imagine de ansamblu asupra provocărilor și oportunităților întâlnite în Zanzibar.

Journal of Documentation este o revistă academică editată de Emerald Publishing, având un focus unic asupra teoriilor, concepțelor, modelelor și filosofiei documentelor și cunoașterii înregistrate. Publică articole de cercetare relevante pentru toate disciplinele legate de informație, evidențiind metode și rezultate inovatoare.

Revista încurajează contribuțiile interdisciplinare, abordând conexiuni între biblioteconomie și știința informării și domenii precum psihologia, științele cognitive, studiile media, informatica, sociologia și muzeologia. De asemenea, găzduiește recenzii critice și analize asupra bazei empirice pentru practicile profesionale.

ISSN: 0022-0418; Online ISSN: 1758-7379

Acces: <https://www.emerald.com/insight/publication/issn/0022-0418>

*

SOLUM, E.E.B.-D. Negotiating neutrality and activism in Norwegian public libraries: the case of environmental sustainability. *Journal of Documentation*. 2025, vol. 81, no. 1, pp. 107-124. <https://doi.org/10.1108/JD-04-2024-0082>

Articolul *Negotiating Neutrality and Activism in Norwegian Public Libraries: The Case of Environmental Sustainability* (Negocierea neutralității și a activismului în bibliotecile publice norvegiene: Cazul durabilității mediului), semnat de Espen Eigil Barratt-Due Solum, investighează tensiunile și strategiile prin care bibliotecile publice norvegiene negociază între principiul neutralității și implicarea activă în tematici sociale, cu accent pe sustenabilitatea ecologică. În contextul implementării politicilor naționale privind Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale ONU, autorul analizează modul în care aceste instituții interpretează, acomodează și aplică agenda durabilității, în special prin evenimente publice și inițiative tematice care pot fi percepute ca politizate.

Studiul se fundamentează pe un design calitativ, bazat pe 30 de interviuri cu

bibliotecari și directori din patru biblioteci publice norvegiene, selectate pentru a permite o analiză comparativă a practicilor instituționale. Interveniunile au urmărit trei dimensiuni principale: (1) modul în care biblioteca, ca instituție, răspunde politicii de sustenabilitate; (2) natura evenimentelor publice dedicate problemelor de mediu și climat; și (3) rolul competențelor profesionale și al implicării personale în formularea acestor răspunsuri.

Rezultatele indică o diversitate de poziționări în ceea ce privește articularea neutralității și activismului. În cadrul bibliotecilor analizate, neutralitatea este strâns legată de funcția socială a bibliotecii ca spațiu public de întâlnire și de dezbatere democratică. Unii respondenți consideră că susținerea dezvoltării durabile – fiind parte a politicii publice – poate fi asimilată unei misiuni neutre, instituționalizate. Alții, însă, exprimă rețineri privind participarea la inițiative cu un potențial ideologic explicit, mai ales când este vorba despre teme ecologice polarizante.

O sursă importantă de variație între biblioteci este modul în care sunt gestionate colecțiile neconvenționale și evenimentele cu tematică ecologică. Unele biblioteci preferă o abordare programatică moderată, prezentând dezvoltarea durabilă ca o temă educațională neutră, în timp ce altele își asumă un rol mai activist, organizând dezbateri, expoziții și ateliere cu un mesaj ecologic explicit. În aceste contexte, bibliotecarii se confruntă cu întrebări privind „echilibrul de opinii”, mai ales în cazul subiectelor sensibile precum energia, consumul sau politici climatice.

Competențele individuale, formarea în domenii precum științele sociale sau ecologia, și nivelul de implicare personală în cauza sustenabilității par a influența semnificativ gradul de activism asumat de bibliotecari. Astfel, practica instituțională reflectă o negociere continuă între mandate neutre și cerințe sociale de implicare, între conformarea la norme profesionale și adaptarea la presiuni politice și culturale emergente.

Concluzia articolului este că bibliotecile publice din Norvegia reprezintă spații dinamice de traducere și contestare a conceptelor de neutralitate, în special atunci când sunt chemate să răspundă provocărilor globale precum sustenabilitatea ecologică. Strategiile dezvoltate variază între conformism instituțional și activism contextual, iar articolul oferă o contribuție teoretică valoroasă la literatura privind rolul social al bibliotecilor în societățile democratice contemporane.

Jurnal Kependidikan (JK) este o revistă științifică indoneziană dedicată publicării rezultatelor cercetării din domeniul educației, cu accent pe procesele de predare, învățare și implicațiile acestora la toate nivelurile educaționale. Revista valorifică contribuții teoretice și aplicative care abordează teme precum dezvoltarea curriculumului, modele de învățare, formarea cadrelor didactice, management educațional, tehnologii educaționale, psihologie educațională, evaluarea în educație și politici educaționale. Publicația are un profil academic internațional și își propune să sprijine inovarea și îmbunătățirea sistemelor educaționale prin cercetare riguroasă și relevantă.

E-ISSN: 2442-7667

Acces: <https://e-journal.undikma.ac.id/index.php/jurnalkependidikan/index>

*

HARYANTO, H., LAUGU, N., & ZULAIKHA, S. R. Public Libraries as Incubators for Social Inclusion and Entrepreneurship for Achieving Sustainable Development Goals (SDGs): A Progressive Transformation. *Jurnal Kependidikan*. 2024, vol. 10, no. 2, pp. 760–770. <https://doi.org/10.33394/jk.v10i2.11648>

Articolul autorilor Haryanto Haryanto, Nurdin Laugu și Sri Rohyati Zulaikha, intitulat *Public Libraries as Incubators for Social Inclusion and Entrepreneurship for Achieving Sustainable Development Goals (Bibliotecile publice ca incubatoare de incluziune socială și antreprenoriat pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă)* analizează contribuția bibliotecilor publice din regiunea Karanganyar, Java Centrală (Indonezia), la realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD), prin funcționarea acestora ca incubatoare pentru incluziune socială și antreprenoriat. Cercetarea este motivată de nevoia de a înțelege cum bibliotecile se pot transforma din centre tradiționale de informare în agenți activi de schimbare socială și economică, cu impact asupra comunității locale și a dezvoltării durabile.

Studiul utilizează o abordare calitativă, fiind construit pe metoda studiului de caz. Datele au fost colectate prin interviuri aprofundate cu bibliotecari, participanți la programe, reprezentanți ai instituțiilor

locale, observație directă în teren și analiză de documente programatice. Procesul de analiză a urmat modelul propus de Miles și Huberman, constând în reducerea datelor, afișarea acestora și formularea concluziilor pe baza verificării interpretative.

Rezultatele evidențiază că bibliotecile implicate în proiecte de antreprenoriat comunitar oferă platforme utile pentru formare profesională, acces la tehnologie și construirea de rețele economice. Aceste inițiative contribuie la creșterea abilităților individuale și la stimularea economiei locale, prin încurajarea spiritului antreprenorial, dezvoltarea de afaceri de mică anvergură și crearea de locuri de muncă. Astfel, bibliotecile contribuie la realizarea ODD 8 (muncă decentă și creștere economică) și ODD 1 (eradicarea sărăciei).

În paralel, programele de incluziune socială oferite de biblioteci sporesc participarea comunitară, favorizează coeziunea socială și contribuie la reducerea inegalităților. Inițiative precum biblioteci mobile, activități de alfabetizare digitală și cursuri pentru grupuri marginalizate sunt menționate ca instrumente eficiente în direcția realizării ODD 4 (educație de calitate) și ODD 10 (reducerea inegalităților).

Articolul subliniază importanța colaborării intersectoriale în susținerea acestor inițiative. Bibliotecile din Karanganyar au stabilit parteneriate strategice cu organizații non-guvernamentale, instituții educaționale și întreprinderi locale, ceea ce le-a permis extinderea ofertei de servicii și accesul la resurse suplimentare. Această rețea de colaborări este relevantă pentru realizarea ODD 17 (parteneriate pentru obiective).

Autorii concluzionează că bibliotecile publice au un potențial semnificativ de transformare în instituții axate pe dezvoltare durabilă, dar că această evoluție necesită sprijin politic constant, dezvoltarea competențelor personalului și mecanisme de finanțare predictibile. În lipsa unor politici instituționale coerente și a formării continue a bibliotecarilor, rolul strategic al bibliotecilor în atingerea ODD rămâne parțial și dependent de inițiative izolate.

Prin analiza acestui caz local, studiul oferă un model replicabil pentru alte regiuni care doresc să reconfigureze bibliotecile ca infrastructuri esențiale pentru dezvoltare durabilă, susținând tranziția de la funcțiile tradiționale către roluri proactive în domeniul social și economic.